

ไพรต์น์ กล่าวทง 2551: ความสัมพันธ์ของโลกาภิวัตน์กับการกระจายรายได้ในประเทศไทย ปรินญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
หลัก: อาจารย์วุฒิชยา สาหร่ายทอง, Ph.D. 108 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของโลกาภิวัตน์กับการกระจายรายได้ในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิประเภทอนุกรมเวลา ระหว่างปี พ.ศ. 2529-2549 และใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โลกาภิวัตน์แบบโดยรวม และแบบแยกภาคเศรษฐกิจออกเป็นภาคเกษตรและอุตสาหกรรม เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ที่ชัดเจนมากขึ้น

ผลการวิเคราะห์แบบโดยรวมพบว่าโลกาภิวัตน์ในรูปแบบของการค้าระหว่างประเทศทำให้การกระจายรายได้แย่ลง อันเป็นผลมาจากโครงสร้างการส่งออกสินค้าส่วนใหญ่เป็นการส่งออกในสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับการนำเข้าที่ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าเครื่องจักร ทำให้ผลประโยชน์จากการค้าระหว่างประเทศตกอยู่กับแรงงานที่มีทักษะเพียงพอที่จะทำงานร่วมกับเทคโนโลยี ซึ่งในประเทศไทยมีอยู่น้อย ดังนั้นการกระจายรายได้จึงมีความเหลื่อมล้ำกันมากขึ้น ส่วนผลกระทบความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษาทำให้การกระจายรายได้แย่ลงเช่นกัน โดยพบว่าประเทศไทยยังไม่สามารถกระจายการศึกษาไปยังภูมิภาคได้อย่างทั่วถึง และประชากรที่มีรายได้สูงก็จะมีการศึกษาที่สูงกว่าประชากรที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งส่งผลต่อปัญหาการกระจายรายได้ตามมา

ผลการวิเคราะห์แบบแยกภาคเศรษฐกิจพบว่า การส่งออกสินค้าเกษตรทำให้การกระจายรายได้ดีขึ้น เนื่องจากแรงงานของประเทศที่ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตร ดังนั้นการเพิ่มขึ้นของการส่งออกในภาคเกษตรจะทำให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้น อันเป็นการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำของรายได้ลง ในส่วนผลของการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาคอุตสาหกรรมกลับทำให้การกระจายรายได้แย่ลง ซึ่งเกิดจากการส่งออกและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยเน้นใช้เทคโนโลยีเป็นหลัก ทำให้ต้องการแรงงานที่มีทักษะเพื่อมาใช้ร่วมกับเทคโนโลยี แต่ทั้งนี้แรงงานที่มีทักษะในประเทศไทยกลับเป็นกลุ่มแรงงานที่มีจำนวนน้อย ทำให้ผลประโยชน์จากการส่งออกและการลงทุนโดยตรงตกอยู่กับคนจำนวนน้อย อันทำให้ประเทศมีความเหลื่อมล้ำของรายได้มากขึ้น

ผลที่ได้จากการศึกษานำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่า ภาครัฐควรสนับสนุนการส่งออกสินค้าเกษตรให้มากขึ้น รวมทั้งพัฒนาแรงงานให้มีทักษะมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการลดปัญหาการกระจายรายได้ลงในระดับหนึ่ง โดยควรทำควบคู่ไปกับนโยบายการกระจายการศึกษา และสนับสนุนทุนการศึกษาแก่ประชากรที่มีรายได้น้อย อันเป็นการลดปัญหาการกระจายรายได้ในระยะยาว